

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5, kor
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
íszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések tértértek szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Választások.

— jun. 25.

Mostanában meglehetősen sűrűn akadnak időközi választások, a melyeknek alkalmából ugyancsak éles mérkőzések mennek végbe a pártok között. Mert bár az ellenzéki urak jelenleg bojkottálják a parlamentet s rendes országgyűlési tevékenységre nem kaphatók, de azért magára a mandátumra nagy súlyt helyeznek.

Az egyes választások alkalmával nagy fejtegetéseket olvashatunk aztán az ellenzéki sajtóban az illető választás jelentőségéről. Ezek a fejtegetések ugyan meglehetősen egyformák, de az ellenzékiek azért nagy előszere-ttel kapnak rajtuk. A sablonjuk mindig az, hogy ha olykor az ellenzék győz egy-egy ellenzéki választókerületben, — mert hiszen kétségtelen, hogy ellenzéki választókerületek is vannak, — akkor ez „a nemzet igazi akarati nyilatkozata.” Ha megbuknak: korrupció, presszió, legjobb esetben „kincstári kerület.” Legfeljebb annyi a változatosság, hogy mikor az ellenzéki jelölt igazán szegyenletesen kevés szavazatot kap, — mint legutóbb Visontai Soma Bonyhádon, — akkor egyszerűen elfelejtene az eseményről megemlékezni.

Igen könnyű feladat annak a műveletnek, melyet az ellenzéki lapok egy-egy időszaki választás alkalmával végeznek, a megfordítottját végrehajtani; de tiszteljük meg az igazságot azzal, hogy ha jelentéktelennek tartjuk az egyik fél egyoldalú manipulációját, ne tartjuk fontosnak az „altera pars” egyoldalú szempontjait se; még ha ez az altera pars magunk volnánk is.

Ellenben vannak olyan általános szempontok, melyek ezeknél az újabb választásoknál igazán minden egyoldalúság nélkül is szembetűnők s ilyen például az a tagadhatatlan nívó-különbség, mely a régebbi és mostani választási küzdelmek között mutatkozik. Nemcsak maga a harc s a harci eszközök, hanem a küzdő felek között is.

Régebben a mandátumot sokkal komolyabb dolognak tekintette a közfelfogás, mint ma. A mandátum elnyerése akkor még nem az érvényesülés kezdete, nem annak első lépcsője volt, mint ma, hanem a karrier vége,

a munka jutalma. Hosszu közéleti tevékenység és sok évi önzetlen fáradozás után adták deresedő fejü egyéneknek. Ezek aztán pártkülönbség nélkül böles mérséklettel és tudással, érvt érvt ellen szegezve küzdöttek a meggyőződésükért, az országért és kerületükért.

Ma ennek épen az ellenkezője történik. Ma általában a mandátum nem egy göröngyös pályán teendő kirándulás végcélja, hanem egy eszköz, amelynek segítségével az élet utjait rózsás ösvényeken tehetjük meg. Eszköz az érvényesülésre, a feltünésre a karrier megalapozására.

Elnyerni nem a régi módon lehet. Nem kell dolgozni, sem tanulni érte, — legfeljebb frázisokat, — hanem csak szerepelni. Szerepelni minél többet, szónokolni minél gyakrabban. Szidni mindenkit és mindent, nem elégedni meg semmivel. Kivánni az istenadta népnek minél több jót, követelni minél kevesebb adót, beígérni minden lehetetlenséget; s a szájtátva bámuló sokaság majd véresre tapsolja a tenyerét és kész a jelöltség, kész a karrier. A legjelentéktelenebb senki is, ha ezt a módszert türelmesen és szorgalmasan gyakorolja, egy pár bukáson keresztül esve végre is „népképviselő” lesz; esetleg, ha még a betöltéshez is ért valamit, akkor „publicisztikai tekintély” is, [mint valamelyik ellenzéki lapnak ingyenes, voluntör vezércikkirója.

Odabent a parlamentben azután az ilyen ember, az ily módon megszületett nagyság, természetesen megint csak ugyanezt a módszert folytatja. Tombol, rug, harap, dobálódzik, rágalmaz, szitkolódzik, s mikor a korezmában sem tűrhető viselkedése miatt kidobálják a parlamentből, akkor mint modern nemzeti hős mutogatja elszakadt gallérját és kékre tapogatott tagjait. De a cél el van érve; az ország lázban olvassa a nevét, a lapok hasábotkat irnak róla, véleményét kérik a Balkán-helyzetről, az angol—német feszültségről, az ország sorsáról, a saját „fontos” szándékairól; s előbb-utóbb beválasztják valami cigarettá—hüvelygyár r. t. igazgatóságába.

Ha aztán egy-egy ilyen nemzeti hős a legközelebbi cikluson kimarad a parlamentből, szánalmas nézni, hogy miként lapul össze a felfújt hólyag s milyen

semmivé lesz a viaszszárnyu Ikarus, ha szárnyát, — a mandátumot, — a nap tüze leolvastotta. De ő azért nem csügged. Mint szorgalmas méhecske, előről kezdi a mandátumhajszát; betanult üres frázisait zümmögve nem nyugszik addig, amíg új teret nem talál a maga egetverő politikai tehetsége számára. Mert hiszen az egyetlen szép vonás épen az benne, hogy addig szavalja a maga mondókáját, míg végül szent meggyőződéssel maga is beleéli magát abba a tudatba, hogy reá a hazának okvetlen szüksége van.

Ez mostanában a választási küzdelem természetrajza.

Vadászat a szőlőkben.

Leirat a vármegyéhez.

— jun. 25.

Zemplénavármegye törvényhatóságához leirat érkezett a földmívelésügyi minisztertől, aki a szőlőbeli vadászat körül tapasztalt anomáliák megszüntetésére utasítja a vármegyét.

A szőlőbirtokosok, valamint a vadászközönség részéről sűrűn érkeznek a földmívelésügyi miniszterhez panaszok, egyrészt a szőlőben vadászat közben okozott károsítások, másrészt a szőlőterületek vadászati jogának helytelen kezelése, az erre vonatkozó törvényes intézkedések félremagyarázása és az ebből folyó gyakori visszaélések miatt. Ezeket a bajokat legalkalmasabban azzal lehetne segíteni, ha a szőlők vadászati jogát a községi egyéb területekkel együtt adatnák bérbe.

Felkéri a miniszter a törvényhatóságot, hívja fel a községi előljáróságok figyelmét arra, hogy a községi vadászterület bérbeadása előtt iparkodjanak a szőlőterületek birtokosai hozzájárulását megnyerni ahhoz, hogy: A szőlő-területek vadászati joga a községi területekkel együttesen adassék bérbe, amikor is az orvvadászat könnyebben megakadályozható lesz s általában azzal hogy a bérleti szerződésbe a megfelelő feltételek felvételnek, a károsítások inkább elkerülhetők s a szőlőbirtokosok érdekei jobban megoltalmazhatók lesznek.

Azok a területek, amelyekben a szőlő kipusztult s amelyek, vagy paragon hevernek, vagy más gazdasági művelés alá vétettek azon az alapon, hogy előbb szőlőt képeztek, nem vonható ki a bérbeadásra kötelezett többi községi vadászterületek közül; mivel azt azonban, hogy a községi vadászterületbe mint ilyen volt szőlőterületek tartoznak, a legtöbb szerződés pontosan nem állapítja meg ebből is sok perlekedés, visszaélés keletkezik. Ezeknek az elhárítása céljából

meghagyja a miniszter a vármegyének hogy utasítsa a községi előljáróságokat, hogy ezután pontosan és részletesen tüntessék ki már az árverési hirdetményben a bérbeadás tárgyát képező ingatlanokat s a szerződésben pontosan és részletesen jelöljék meg azokat a területeket, amelyekre a haszonbéri szerződés kiterjed.

Végül kívánatosnak és szükségesnek tartja a miniszter, miszerint különös gond fordítassék arra, hogy a községi vadászterület bérbeadása alkalmával a bérbeadandó területek az árverés előtt pontosan meghatározva és a szerződésekben a községi bérterület terjedelme katasztrális hold szám szerint, a bérterület határai, valamint a bérterületből kivett területek pedig parcella-szám szerint felsorolva legyenek, mert az ezen kellek hiányával kötött szerződések jóvá nem hagyhatók.

HALÁL a football-pályán.

Tragikus végű játék.

— jun. 25.

Végtelenül szomorú eset történt vasárnap délután az ujhelyi Vasutas Sport Clubnak Dókus Gyula-utcai football-pályáján. Egy fiatal, jóra való nyomdásztanulót a szép juniusi délutánon ért utol beteg szervezete végzete, épen amikor a heti munkája után a legboldogabban, deris vidámsággal adta oda magát a vasárnapi szórakozásnak, a football-játék kellemes izgalmainak.

Ujhelyben is erősen tért hódított már a football kellemes, érdekes és testedző sportja, ugyannyira, hogy már az iparos és kereskedő-tanulónak is van rendes football-csapatjuk, amely nagy lelkesedéssel és örömmel rugdalja keresztül a vasárnap délutánokat, amelyeket ilyen módon mindenesetre sokkal hasznosabban és egészségesebben töltnek el, mintha a régi világ inascsínyjeivel mulatnának, vagy valami füstös, zug lebujaiban gyakorolnák a huszonegyest. — Hogy a legutóbbi vasárnapon ez a mulatságuk olyan tragikus véget ért, abban ez egyszer igazán nem a football, hanem kizárólag csak a fatális véletlen a hibás.

Schwartz Lajos, Landesmann Miksa nyomdájának 16 éves tanulója, azok között volt, akik vasárnaponként a legnagyobb szenvedéllyel gyakorolták a labdarugó-játékot. A lángvörös haju, sovány, beteges kinézésű fiu nem tudta, hogy a heves, gyors mozgást kívánó játék, ami másnak az egészségét, erejét csak meg-edzheti, neki még elősegíti halálos szervi baját. A szerencsétlen fiu ugyan is nagyfokban szívbeteg, emellett vérszegény is volt s amint most megállapították, az utóbbi hetekben már súlyos tünetek mutatkoztak rajta. Minduntalan eleredt az orra vére s

KOZMETIKAI arc szépítő intézet

Sátoraljaujhely, Petőfi-utca 14. szám

Az „ELITE” fényirda udvarában.

Arcz massage, arcz gőzölés, arcz vibráció,
villanynyal arczszőr eltávolítás, szeplő- és
májfolt és mindennemű szépség hibák el-
távolítása stb.

Amerikai módszer!

csak nagy nehezen lehetett a vérzést elállítani. Am ekkor még nem ismerték fel ennek a bajnak komoly jelentőségét.

Vasárnap délután a Dókus Gyula utcai football-pályán kergették a labdát az iparostanoncok s közöttük Schawartz Lajos. A játék már jó ideje folyt, amikor egyszerre csak Schwartz Lajos, aki akkor épen a pálya szélén állott s a labdáért folytatott küzdelemben nem vett részt, hangos kiáltással szívéhez kapott és összeesett. A játék hamarosan megállott s a játékosok is, meg a pálya körül levő kisszámú nézők is odarohantak a szerencsétlenhez, ki még pár percig kínosan vonaglott, azután mozdulatlan sárga dermedt.

A gyorsan megérkezett orvosi segítség is későn jött már s az orvosi tudomány csak azt tudta megállapítani, hogy a boldogtalan fiu szívzselhűdést kapott s nyomban kiszenvedett. És nem segíthetett már az időközben értesített özvegy édes anyának, (az Emke kávéház tulajdonosnőjének), szívzaggató fájdalma sem; a szerencsétlen fiu ott feküdt mereven, holtan azon a helyen, ahol szegényes fiatal életének legkellemesebb perceit töltötte el. A vig football-játékra összesereglettek pedig megilletődötten szédültek szét a városban, melyben csakhamar az általános beszédtema a szerencsétlenül járt nyomdásztononc tragikus halála volt.

Hétfőn délután öt órakor temették el Schwartz Lajost nagy részvét mellett.

A megdöbbentő eset kárral járt az ujhelyi football-sportra is, mert sokan voltak, akik az eset körülményeit nem ismerve, a footballnak tulajdonították a gyászos eseményt. (Nem is említve, hogy „Az Est“, mely újabb rendkívül lelkiismeretlen és fölületes ujhelyi tudósításokat közöl, azt írta, hogy Schwartz Lajost egy másik játékos megrugta s ennek következtében halt meg.) Mint a fentebbiekből látható, a tragikus eset nem állott okozati összefüggésbe a footballal, amelyben a játék ésszerűleg, tulságba nem hajtvá, nem is lehet más, mint egészséges és testedző. Persze bal eset, szerencsétlenség mindenütt és mindenből történhetik, de azért hiba volna egy véletlen esetből helyt nem álló, téves következtetéseket levonni.

Érettségi bál.

Pompás színelőadást és táncvignémet rendeztek az ujhelyi maturált ifjak.

Az ujhelyi diákok, mint „Iglói diákok“.

— jun. 25.

Minden tekintetben a legnagyobb sikert érte el az érettségit tett ifjak nyári táncmulatsága, melyet színelőadással egybekötve rendeztek a városi színházban. A mulatságot szombaton, 21-én kellett volna megtartani, ez azonban a már ismert okok miatt lehetetlenné vált és így hétfőre halasztódott. Ez az eltolódás szerencsére nem járt sem erkölcsi, sem anyagi kárral, a közönség zsufolásig megtöltötte a színházat, a tánc folyt vidám kedélyben egészen reggelig, mintha utána nem is hétköznap, hanem ünneppnap következett volna.

Este nyolcz óra után vette kezdetét az „Iglói diákok“ előadása, teljesen megtelt nézőtér előtt, hol nemcsak városunk egész intelligenciáját, hanem a igen sok vidéki publikumot is láttunk. Az előadás minden várakozáson felül sikerült. Mintha nem is műkedvelők, hanem rutinos színészek és pedig jó színészek szerepeltek volna,

olyan simán, akadálytalanul pergett le Farkas Imre poetikus szép darabja.

A legnagyobb dícséret illeti a fiukat, hogy fáradságot nem ismerve, ambiciózus törekvésükkel egy valóban kedves, kellemes színházi estét szereztek a közönségnek és különösen dícséret illeti a darab egyetlen női szereplőjét, Horváth Margitkát, ki a jótékony célra való tekintettel a szerepet elvállalta s bájos szépségével, elfogulatlan természetes játékával és gyönyörű hangjával a darabot a megérdemelt sikerhez juttatta.

A férfi szereplők között legelső helyen kell megemlékeznünk Kalla Párról, aki az Odobina szerepében oly tökéletes alakítást nyújtott, hogy bármely legelsőrangú színésznek is becsületére vált volna. Ugyanez a kritika illeti meg Sztanykovszky Tibort is. Nagyon szépen énekel Fesztory István, igen jó volt Pruzsinszky István, a darab férfi főszerepében, Isépy László, ki mindkét általa kreált szerepet a legkéleltesebben oldotta meg Derekan megállotta helyét Schweitzer Károly az intrikus szerepben, nagy derűtséget keltett Fodor Zoltán játéka és általában minden szereplő a legszebben végzett szerepével. Külön ki kell emelnünk Krimák Jánost, ki a zenekíséret vezetésével szerzett magának elsőrangú érdemet.

Az előadás után a színházkertbe vonult ki a közönség s már itt megkezdődött a tánc, melyet azután — a nézőtér átalakítása után — a színházban folytattak szünni nem akaró jókedvben. A tánchoz a zenét Kassay Lajos jónévi bandája szolgáltatta s igazán el lehet mondani, hogy megérdemelte a fizetést, mert jóformán egy percere sem pihenhetett a vonója kezében egész éjszakán át.

Tálos vagyok, detektív Pestről!

Kaland az ujhelyi éjszakában.

Éjjel detektív, nappal utazó.

— jun. 25.

A kedre virradó éjjelen érdekes alak járta be az ujhelyi mulatóhelyeket. Mint utóbb megállapították, a derék ember jámbor kereskedelmi utazó, aki nappal kiváló ambícióval terjeszti bécsi és budapesti gyárosok és nagykereskedők fűszer-cikkeit, — éjjel azonban ellenállhatatlanul erőt vesz rajta az a rejtelmes „másik én“, amelyet Lindau mester oly szépen megénekel az ujhelyi moziban is bemutatott „Egy test, két lélek“ című szenzációs darabjában. Hősünk ilyenkor, — bár nem olyan tragikus vonaglások és megdöbbentő pathológikus tünetek között, mint hasonló esetekben Bassermann, — felveszi a maga másik alakját s mint híres detektív elegyedik bele az éjjeli életbe, melynek bohémjei s könnyen hevülő tünderei között hamar népszerűsége tesz szert ebben az alakjában.

Mint a rendőrség megállapította, a kereskedelmi képviselő ur kizárólag ártatlan szórakozásból üzte Ujhelyben ezt a tréfát, amelylyel azonban elég mulatságos kavargást okozott.

Hétfő este 10 óra tájban jelentették az ujhelyi rendőrségben, hogy Ujhelyben két fővárosi államrendőrségi detektív tartózkodik s bizonyosan valami nagy büntényben nyomoz. A hiradás élénk feltűnést keltett a rendőrségen, annál is inkább, mert az a szokás, hogy ha idegen nyomozó közegek érkeznek a városba, ezek azonnal a rendőrségre mennek s ott legitimálják magukat, esetleg igénybe veszik a helyi hatóság se-

gítségét. A hétfői vendégek azonban egyáltalán nem mutatkoztak a rendőrségen; viszont a hirhozók határozottan állították, hogy az egyik idegen, aki nagy biztonsággal viselkedik és mutatkozik be mindenütt, maga a híres Tálos detektív, a budapesti betörők réme, a társa pedig, akivel jár, szintén államrendőrségi detektív kell hogy legyen.

Érthető, hogy a rendőrségen nagy érdeklődést keltett a dolog s Friss Heimann, tüzlőparancsnok, aki a nyomozások terén is sikeresen szokott működni Ujhelyben, mindjárt neki látott, hogy találkozzék a rejtélyes idegenekkel s megtudja, mi van a dolgban.

Hősünk, akit már a cikk elején lelepleztünk, ezalatt gyanútlanul járt az éjszakai világban, büszkén viselve a nimbuszt, melylyel az ismert detektív neve az ő szerény kereskedelmi utazói lényét besugározta. Nem is mulasztotta el, mindenütt, ahol csak megjelent, sürgősen bemutatkozni s élvezni a hatást, melyet megjelenése kelt s melyet apró, de romantikus detektívmények elbeszélésével fokozott. Jelenlegi kiküldetésére nézve titokzatos homályba burkolódzott; csak annyit árult el, hogy egy Ujhelybe is elágazó nagyszabású büntény leleplezésén fáradozik s innen Máramaroszigetre kell, hogy utazzék, ott fogja majd el a gonosz bűnösöket. Társa, ugymond, akivel előbb mutatkozott, már előre is utazott.

A hír már szárnyára vette és vitte tovább mind misztikusabb ködbe burkolva a hős detektív nevét, aki maga is segített a hírek, amennyiben egyik kávéházból, mulatóból a másikba hőküldött; úgy látszik alaposan ki akarta tanulmányozni Ujhely éjjeli életét.

Csak a rendőrségnek nem volt szerencséje a jó emberrel. Sehogysem tudták megtalálni; akárhol keresték, mindenünne „ép most el.“ Mintha csak az ördög játszott volna a keresőkkel. Meg kell azonban adni, hogy a fatális véletlen is nagyban segítségére volt az ál-Talosnak; hiszen jól tudjuk, hogy a véletlen mennyiszor játszik a detektívek kezére. Az történt ugyanis, hogy Tálos ur a Panónia szeparéjában egy jókedvű társasággal barátkozott össze. Ennek a társaságnak tagjai között akadtak, a kiknek nagyon gyanúsak tűntek fel az idegen fanatiztikus detektív históriái. Ezek az urak nem fogták ugyan fel tragikusan az esetet, jókedvű, ártatlan föllentőnek tekintették az ál-Sherlock Holmest; de igen mulatságosnak találták volna hirtelenjében összehozni egy igazi szakemberrel s ezért a fejükbe vették, hogy találkozzanak hoznak létre az ál-Talos és Friss Heimann között.

Ennek legegyszerűbb módjával az látszott, — mivel hogy feltűnést kelteni nem akartak, — hogy elvitték a mű-detektívet a Városháza udvarán levő Friss-kávéháza, abban a biztos reményben, hogy oda majd csak be-néz Friss Heimann. De épen ez volt Tálos ur szerencséje. Friss Heimann ugyanis ekkor már mindenütt halálra kereste őt, csak épen arra nem gondolt, hogy a saját kávéházukba nézzen be. Így aztán a keresett a legnagyobb biztonságban üldögélt a híres Friss-féle fekete kávé mellett s hazudott napszámba a társaságának, mely közben egészen megkedvelte a jóképű áldetektívet.

A Friss-kávéház után még egy kis sétát tettek s reggel 4 óra tájban vált meg a társaság Talostól, aki, — miután a szálloda költséget így megtakarította, — elutazott Ujhelyből. Reggel a rendőrség kereskedőktől kapott információk nyomán kétségtele-nül megállapította a nevét és utazó voltát is; úgy szintén azt is, hogy az est folyamán társaságában volt fiatal ember, akit ő szintén detektívnek adott ki, egy Ujhelybe készülőkabarettársulat titkára.

Igy mutat egy ötletes idegen az ujhelyi éjszakában.

Késnek

az ujhelyi bolgár kertészek.

Miért nem jöhet haza Dimitrov János?

A bolgár konzul levele.

— jun. 25.

Mióta a Balkánon a nagy leszámolás folyik, már többször volt szó e lap hasábjain az ujhelyi bolgár kertészekről. E tavasszal például egy érdekes és megható történetet mondott el a Zemplén, amely történetet az ujhelyi járásbírósg aktáiból merítettük, szólván az egy különös sommás perről, amelyet nem lehetett ítélettel befejezni, mivelhogy mire idáig jutott volna a dolog, az összes szereplők: felek, tanúk elvéreztek, elpusztultak a Balkán csatateréken.

Bulgária, amikor a nagy hareok órája ütött, mindenfelől hazaszólitotta a maga flait, akik közül nagyon sokan az egész világon szerteszéledve idegen földből préselik ki a megélhetésnek azokat a feltételeit, melyeket a szük s nem valami termékeny bolgár haza megvont tőlük. Ujhelyben is virágzó kolónia verődött össze a bolgárokból, akik az ő világhíres kertészetüket kultiválták nagy sikerrel, sok szép eredménnyel itt is. A bevándoroltak nagyjában törték is már a magyar nyelvet, földeket béreltek, sőt tulajdonlag is megvásároltak s egészen beilleszkedtek a mi viszonyainkba. Sokan nem is szándékoztak már visszatérni elhagyott hazájukba. Amint azonban híre jött a nagy veszedelemnek s a bolgár kormány parancsa megérkezett, a derék, békés bolgárok habozás nélkül letették a kapát, ásót, itt hagyták földjeiket s az első vonalattal hazaindultak, hogy névtelen hősei legyenek a szemünk előtt lejátszódó világtörténelmi eseményeknek. Csupán a fegyverképtelenek maradtak itt, mintegy a jogfolytonosság fenntartói gyanánt s hogy a virágzó bolgár kertészet egészen tönkre ne menjen.

Azóta erősen várják az eltávoztakat, nemcsak hozzátartozóik, de a lakosság is, mely megszerette a jámbor, munkás bolgárokat. Közben nem egynek a halálhíre is megérkezett már; a többiek azonban különösen mostanában várták bizakodva haza, hogy a törökkel a béke immár véglegesen rendbejött.

Az ujhelyi bolgár kolóniához most hir érkezett arról, hogy miért késnek a bolgár kertészek.

Az eltávoztak között volt Dimitrov János kertész is, aki hozzátartozóit tekintélyes darab bérfölddel hagyta itt. Levelei havonként pontosan érkeztek haza s ezekben Lüleburgasztól Csataldzsáig beszámolt minden utjáról. Nagy reménykedés sugárzott ki minden sorából, hogy a sors végre is visszavezérli hozzátartozóihoz s a termékeny, jó magyar földhöz, melyet úgy megszeretett.

Most aztán, hogy megkötötték a békét s itt-ott már szállingóztak is vissza Magyarországra a bolgárok, Dimitrov levelei, a helyett, hogy ő maga is hazaérkezett volna, elmaradtak. Végre is hozzátartozói kétségbeesésükben a budapesti bolgár konzulátushoz fordultak felvilágosításért.

A válasz most jött meg s nagy örömet, de egyuttal nagy aggodalmat is keltett a bolgár telepen. A konzul azt írja, hogy Dimitrov él, baja nincs, hanem azért nem írhat, mert hetek óta a görög határszelen fekvő csapatonknál szolgál. A konzul megírta azt is, hogy a derék embert ne is várják hamarosan haza, mert most, hogy a törökkel végeztek, odahaza alighanem lesz még egy kis leszámolás maguk közt a jó szövetségeseik között, — ehhez pedig nagy szükség van a Di-

mitrovok erős két karjára, hősi bátorságára.

Szóval: a Balkánon csakugyan komoly a veszedelem, azért nem jöhet még haza kalarabét ültetni Dimitrov János a Balkánról.

A milliós csalót elfogták.

Greiner Jakabot New-Yorkban letartóztatták.

— jun. 24.

A múlt hónap közepén részletesen írtunk már Greiner Jakab tole-svai nagy fakereskedő milliós csalásai-ról, aki üzelmivel nagy összegek erejéig megkárosította összes ügyfeleit, hamis mérleget készített vagyoni állapotáról s mikor már bűnös manipulációival sem tudta tovább takarni csalásait, kétmillió korona erejéig fizetésképtelenséget jelentett.

Mérlegében Greiner passzívát tüntette fel aktívának s ilyen és más furfangos manipulációkkal sikerült neki tizenöt éven át eltakarni vagyoni esődjét s megcsalni és megkárosítani mindenkit, akivel összeköttetésbe tudott jutni. Mert a bűnös nagykereskedő nem csak pénzügyeket, hanem természetesen fakereskedő cégeket, ácsmestereket is érzékenyen megkárosított s megcsalt mindenkit, akit rá tudott venni, hogy üzletet kössön vele.

Igy birta rá Wenglaecek István bodrogkeresztúri ácsmestert is, hogy közel százezer korona értékű fát vásároljon nála. Wenglaecek fedezeti váltókat adott tartozására, azzal a kikötéssel, hogy váltóit sem forgatni, sem kitelepíteni, tehát egyáltalán nem szabad forgalomba hozni Greinernek. Kilencven ezer koronás tartozását részletekben pontosan kifizette, váltóit azonban nem sikerült visszakapnia. Greiner ugyanis a megállapodás ellenére, mikélyt megkapta, leszámítottatta őket.

Időközben Greiner belátta, hogy üzletét a csaló manipulációkkal sem tudja tovább vezetni s két millió koronára fizetésképtelenséget jelentett, majd megszökött.

Két megcsalt hitelező azonban a Pesti Hazai Takarékpénztár és Wenglaecek István ácsmester, bűnvádi feljelentést tettek a főkapitányságon Greiner Jakab ellen, csalás és csalárd bukás miatt. A bíróság köröző levelet bocsátott ki, mely még máj. 18-án megjelent, de kevés volt a remény, hogy sikerülni fog a szökött nagykereskedőt lefűlelni. — A nyomozást vezető fővárosi rendőrségnek azonban sikerült teljes határozottsággal kideríteni, hogy Greiner Jakab Klein Géza névre utlevelet váltott a főkapitányságon s az Adriatic nevű hajóval egyenesen New-York felé vitorlázott Brioni helyett. Azonnal kábeltelegrammot küldött a new-yorki rendőrségnek, hogy Greiner Jakabot, aki Klein Géza néven utazik az Adriatic hajón, megérkezésekor tartóztassa le. — Kedden délután 2 órakerkezett meg a new-yorki rendőrség válasza, szintén kábeltelegrammon. Ez volt benne:

Greiner Jakab Adriatic hajó 56. számu kajütjében érkezett Klein Géza név alatt. Letartóztattuk. Csalást, sikkasztást beismerte. Kérünk intézkedést.

Greinert tehát a new-yorki rendőrség letartóztatta s most már megindul a kiadatási eljárás, melynek végén hazahozzák a csaló nagykereskedőt.

HIREK.

Érettségi után vannak a diákok s ilyenkor, egyszer egy évben, eszünkbe jut minden, ami szoros kapcsolatban van az érettségi vizsgálatokkal s természetesen a középiskolával. Nincs az országban olyan intézményünk, amelyik konzervatívabb volna, mint a középiskola. Igaz, hogy a magyar vérmérséklet általában ragaszkodik a megszokottsághoz, tehát a kényelemhez, igaz, hogy más téren sem tapasztalhatunk valami nagy előrehaladási viselkedést, ambíciót, de ami a középiskolát illeti, az teljesen kikapcsolódik a haladás láncolatából.

Nagyon sokszor halljuk a panaszokat, hogy a középiskolákban nem az életre nevelik az ifjúságot, hanem olyan szellemben, amelyik semmi összefüggésben nincs a realis, praktikus életviszonyokkal. Filológusokat és matematikusokat, no meg irodalomtörténészeket nevelnek belőlük. Más iskolában, legyen az kereskedelmi, gazdasági, vagy ipariskola, a modern törekvések eredményei, új könyvvezetés, új gazdasági gépek, találmányok fel lesznek karolva, értékesítve; a tanuló azonnal észreveszi a kapcsolatot a régi és új irányok között s ezáltal a felfogása a szakmájába vágó dolgokról intelligensabb, sőt gyümölcsözőbb lesz; addig a szorosan vett középiskolában, tehát a gimnáziumban egyenesen elvágják az utját a tanulóknak, hogy kissé belekóstoljon a modern filozófiába, a nyelvtudomány újabb eredményeibe, az új költők műveibe.

S így aztán abból az iskolából kikerült ifjak, akik állítólag az általános műveltségre lettek előkészítve, nagyon keveset tudnak a világirodalomból; a magyar irodalomból pedig Szenci Molnár Albert és Balassa Bálintig jutnak el; az új magyar irodalomról, ha épen titokban nem olvasgatnak, halvány sejtelmük sincs. S ha valaki azt hiszi, hogy mindezekért a mélyen tisztelt tanár urakat terheljük a felelősséggel, az nagyon csalódik. Hiszen jómagunk legjobban tudjuk, hogy volt tanáraink között mennyi haladó szellemű férfi akadt, akik nem nézték le az új törekvéseket sem az irodalomban, sem a művészetben, sem a nyelvtudományban, sőt pótolva a tankönyvek hiányosságát, külön magyarázattal ligyekeztek rajtuk segíteni. Nem ók a hibások, hanem a rendszer, amely elavult, rozoga, össze-vissza foltozott s amelyet előbb-utóbb gyökeresen reformálni kell.

— **Eskütétel.** Vasárnap délelőtt tette le esküjét Ófelsége előtt Miklóssy István, az újonnan kinevezett hajdudorogi püspök. Miklóssy püspök a mai, szerdai déli vonattal Ujhelyre érkezett.

— **A trónörökös figyelme.** Sztropkóról jelentik: Malonyay Tamás főszolgabíró nemrégiben egy a sztropkói hadgyakorlatok főbb mozzanatait feltüntető művészi kivitelű albummal kedveskedett a trónörökösnek. Erre válaszul hétfőn a főszolgabíró Ferencz Ferdinánd trónörököstől egy palisander keretben, kívül arany foglalatlaltal s főhercegi koronával ellátott remek családi fényképet kapott, mely a trónörökös, a trónörökösnet és három gyermeküket örökíti meg.

— **A városi adó- és bérhátrálékok behajtása.** Székely Elek h. polgármester a múlt héten tudvalegőleg egy energikus hangu rendeletben fel-függesztés terhe alatt utasította város adóvégrehajtóit, hogy a künn lévő s több mint 150,000 koronát kitévő községi pótdadó hátrálékokból július 1-ig 30,000 koronát hajtsanak be,

mert különben a városi pénztár a tisztviselőknek július hó elsején esedékessé váló járandóságait sem képes fizetni. Ugyanakkor felhívta a h. polgármester a számvévót, hogy mutassa ki, hogy egyéb más címeken kik mily összeggel adóssai a városnak. A számvévóság kimutatása szerint az utolsó 3-4 év alatt harmincegy cím alatt 100-120 egyen — ingatlan és jogbérlek — harminckilenc ezerhatszázharminchét koronával maradtak adóssai a városnak. Most ugy az adó-, mint a bérhátrálékok behajtása tekintetében a legerélyesebben megindult az eljárás, mely máris szép eredményre kecsegtet, mert amint értesülünk, az adóvégrehajtók az első héten mintegy 10 ezer koronát hajtottak be.

— **Uj épületet keres az ujhelyi postahivatal.** A helybeli postahivatal felkért a következők közlésére: A sátoraljaujhelyi m. kir. posta- és távírda- és távbeszélő hivatal elhelyezésére valamint a főnöki lakás céljaira 1916. május hó 1-től kezdődő 5-10 évre megfelelő bérhelyiség szükséges. Az általános feltételek és a házbérszerződés mintája a sátoraljaujhelyi posta- és távírдахivatal főnöki irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A házbérajánlatok a kassai posta- és távírдахivatalhoz 1916. augusztus hó 15-ig nyújtandók be.

— **Mozi szkeecs, cabaret és katonazene.** Mindhárom esemény egyszerre kerül sorra e hó 29-én vasárnap a városi mozgószínház valóban nagy áldozatkészségéből a városi mozgószínház bárom előadásában. A budapesti Apollószínház elsőrangú tagjai adják elő a „Házasodik az Uram“ című bohózatot operette-szkeecset, melynek szereplői Szörgehy Gyula a nálunk is általános kedveltségben részesült színész, Marosi Adél, a Magyar Színház jeles tagja, a szép Hajnóczy Lili, Maly Gerő, a nagy tehetségű művész, továbbá Sándor József és Fehér Gyula, ez a két rutinos színész. A „Házasodik az Uram“ minden eddigi szkeecset felülmul, a közönség állandó kacagása kíséri az előadást. A Pesti Hírlap így ír róla: Kacagatóan felépített mozi-szkeecset, melyre büszke lehet az Apolló. A szereplők egytől egyig vérbeli művészek. Folytonos kacagás és nyílt-szerű tapsorkánok hallhatók az előadás folyamán, akárcsak egy vizsínházi bemutatón. Mindhárom szkeecset a budapesti művészek elsőrangú cabaretje előzi meg itt még elő nem adott slágerekkel. Az előadáson résztvesz a miskolci 65. gyalogezred kitűnő zenekara is, mely a zeneszámokat kíséri s közben hangversenyez. Így tehát valóban élvezetes előadásokra lehet kilátása a közönségnek.

— **A Szezimalom égése.** Az ugynevezett Szezimalom, néhai Cornidesz Károly 48-as honvédőrnagy s mádi szőlőbirtokos alkotása, messzeföldön híres malom volt évtizedeken által vármegyénkben. Később felszámolásra jutott s a borsodmiskolci gőzmalom tulajdonába került. Azóta áll s a napokban kezdték meg leszerelését. A múlt héten Szegiben az országot mentén fekvő Weinstock-féle ház és melléképület leégett. Ugy négy óratájit kigyuladt a tűz színhelyétől mintegy 800 méter távolságban fekvő malom és mert erős szél fújt, leégtek a malomhoz tartozó összes lakások és melléképületek s beégtek a még meglévő felszerelések is. A kár meghaladja a 70,000 koronát, mely azonban biztosítás révén megtérül.

— **Keresik az ujhelyi betörőt.** Nemescsak az ujhelyi rendőrség, hanem a vidéki rendőrségek is erősen keresik a legutóbb dr. Kellner Soma ujhelyi ügyvédnél történt vakmerő betörés tettesét. Legutóbb két helyről is kapott értesítést az ujhelyi rendőrség. Eperjesen Bornemisza Miklós főispáni titkár lakásában fogtak el egy magát Barna (Braun) Gézának nevező bemászó tolvajt, akinek személyleírása némileg hasonlított az

ujhelyi Kellner-féle betörés tetteséhez. Erről táviratilag értesítette az eperjesi rendőrség Ujhelyt, azonban hamarosan kiderült, hogy egyelőre csak hiu reményről volt szó. Legutóbb pedig a munkácsi rendőrségtől érkezett távirat, mely szerint ott egy gyanus alak-tól gyanus ékszereket koboztak el. Ebben az ügyben még folyik a nyomozás, de az már itt is kiderült, hogy ez esetben sem a keresett betörő került burokra.

— **Táncmultság.** A sátoraljaujhelyi „Egyetértés“ munkás sport club 1913. évi június hó 29-ik napján a „Nyul“ kerthelyiségében, világpostával, konfetti- és serpentincsatával egybekötött zártkörű táncmultságot rendez. A multság kezdete d. u. 6 óraker. A multság tiszta jövedelme a „Sport Club“ javára lesz fordítva.

— **Tisztképző tanfolyam a postán.** A kereskedelemügyi miniszter a posta és távírda tisztképző tanfolyamot, amelyre posta-távírda gyakornokjelölti minőségben főiskolát, középiskolát, vagy ezekkel egyenrangú más tanintézetet végzett 18-ik életévüket már betöltött magyar állampolgárok vehetők fel, ismét életbe lépteti. A pályázati kérvényeket július hó 15-ig azon m. kir. posta és távírda igazgatóság-hoz kell beadni, amelynek kerületében a folyamodó alkalmazást óhajt nyerni. Az érdeklődők a közelebbi adatokat bármely postahivatalban megtekinthetik.

— **Bábvizsga Ungváron.** Az ungvári bábaképző intézetben szombaton tartotta meg Novák Endre dr. igazgató-tanár a záróvizsgálatot. A kultuszminiszter megbízottjaként dr. Löcherer Lőrinc zemplénmegyei tiszti főorvos és dr. Ország Jakab városi tiszti főorvos szerepeltek. 41 növendék nyert oklevelet, az eredmény, amit felmutattak, a kiküldött teljes elismerését érdemelte ki, minek dr. Löcherer Lőrinc szavakban kifejezést is adott. Legnagyobb készültséget Szörtsy Ernőné, Pénzel Lászlóné és Kadlulyák Mária mutattak. A vizsga a bábanövendékek ünnepélyes eskütételével ért véget.

— **Varannó új plebánosa.** A kultuszminiszter a kassai püspök fölterjesztésére a vallásalap kegyurasága alatt álló varannói plebániára Andruscsakievies Henrik szentszéki tanácsos, eperjesi hitoktató-káplánt nevezte ki. A kinevezés egy példás tevékenységű, ideális papi élet jutalma.

— **Halálos kimenetelű fürdés.** Nagymihály mellett a Laberez folyóban két fiatal eselédleány fürdés közben mély vízbe jutott és mindketten elmerültek. Csoni József iparossegéd saját élete kockáztatásával beugrott a folyóba és az egyik leányt kimentette, míg a másik, Bizony Karolin a folyóban lelte halálát.

— **23 millió szabásminta.** Ezt a szédítő mennyiségű szabásmintát adják el a világ minden országában Butterick divatlapjai rövid — egy esztendőben. Mert szabásmintái a leg-tökéletesebbek és mindenki, aki igényt tart arra, hogy szerény eszközökkel elegánsan és divatosan járjon, Butterick modellek után szabja a ruháit. A magyar Butterick első száma most fog megjelenni, mielőtt előfizet divatlapra, kérjen mutatványszámot a Butterick kiadóhivatalától Budapest, Vise-grádi-utca 13/g.

— **Javitó és pótvizsgálatokra** előkészít Hellinger Sándor joghallgató. Sátoraljaujhely, Széchenyi tér 2. sz.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

F. I. Szőlőske. A behozott tárcsa bizony még egy kissé gyengécske. Próbálkozzon saját érzelmi világából meríteni, az talán inkább sikerülni fog.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béli**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

Városi Mozcsház.

A budapesti Apolló-színház legjobb erőinek egyetlen vendégjátéka Sátoraljauhelyben, a Városi Színházban.

Vasárnap, junius hó 29-én

Három fényes előadás

a miskolczi 65. gyalogezred zenekarának közreműködésével.

Mind a három előadást hat elsőrangú művész cabaretje előzi meg feltétlenül még itt elő nem adott új slágerekkel.

A legjobb az eddigi szkeccsek között!

Házasodik az uram.

Bohózatos operett-szkeccs 3 felvonásban.

Irtá: Koresmáros Nándor. Zenéjét Hervay Frigyes verseire szerette: Nádor Mihály. Rendező: Kertész Mihály.

SZEREPLŐK:

Zsemle István budai fűszeres	Mály Gerő
Katalin, a felesége	Marosi Adél
Özv. Merengőné	Hajóczky Lili
Jávorka, kishivatalnok	Szöregyh Gyula
Kopogó, törvényszéki díjnok	Fehér Gyula
Grünhut, házügynök	Sándor József

Urak, hölgyek, mutatványosok, komédiások. Történik Budán és Pesten

A zeneszámokat kíséri s szünetközben hangversenyez a miskolczi 65. gyalogezred zenekara a karnagy dirigálásával.

Az előadások kezdete fél 4, 6 és 9 órakor.

Jegyek előre válthatók Gajdics-nővéreknel. Telefonsz. 22.

Helyárok a szinlapon!

Bükküzifa

rövidre vágott, egészséges fűrészhulladékot szállít a legolcsóbban: 85 korona per 10000 kilós wagon ab Nagykemence vasuti áll.

Gőzfűrés és butorlécgyár

Kiskemence, up. Nagykemence Zemplén m.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. super-finom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhler Gyula és Widder Gyula

gyógyszertáiraiban s Hrabéczy Kálmán dro-gériájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljauhely.

34238/IV/1913. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium f. évi junius 19-én kelt 67678. számú rendelete értelmében a sóárak 1913. évi július 1-től 1914. évi junius hó 30-ig terjedő érvénnyel újból szabályoztatván, ezen kir. pénzügyigazgatóság kerületében lévő tokaji m. kir. só-hivatalra nézve: a konyhasó (szigetkamara) eladási ára a kinstári sóraktárból 100 kgr. után 22 korona 31 fillérben, a marhasó ára pedig 100 kgr. után 9 korona 74 fillérben állapított meg.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Sátoraljauhely, 1913. junius hó 23-án.

Nagy Tamás s. k.
pü. tanácsos, h. pénzügyigazgató.

Makulatura papírok

olcsó áron

kaphatók

kiadóhivatalunkban

233/2/1913. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a szatmári kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. II. 1017/2. sz. végzése folytán dr. Grósz Albert szatmári ügyvéd által képviselt Szatmári Bankgyűlésület és áru részvénytársaságnak Mittelman Béni végrehajtást szenvedő elleni 358 kor. 58 fillér tőkekövetelés s járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1058 koronára becsült ingóságokra a gálszécsi kir. járásbírósnak 1912. V. 144/1. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Gálszécsen leendő megtartására határidőül 1913. évi július hó 4. napjának délelőtti 10 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt fűszerárak stb. és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek késpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Ezen árverés egyidejűleg Mittelman Adolf javára 3000 kor., Freund Simon jav. 132 kor., Glück Sámuel jav. 614 kor. 22 fill., Ilyko Mihály jav. 111 kor., Rudolf Mór jav. 13 korona 05 fillér, Schvarcz Herman jav. 60 kor. 30 fill. Kalmár Sándor javára 25 kor. tőkekövetelések, ezek után járó esedékes kamatok és a bíróság már megállapított költségek erejéig is elrendel-tetik.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldötténel írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Gálszécs, 1913. junius hó 16-án.

Lakatos István,
kir. bír. végrehajtó.

Betonkészítők és vállalkozók figyelmébe!

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot és Sajóhomokot

bármily mennyiségben legjutányosabban szállít a

Kavics és Homoktermelési és Értékesítő Vállalat Miskolczon.

Vérszegénység, sápkór, ideges-ség és gyomorhajok ellen legkiválóbb gyógyszer a Tokaji

China vas-bor.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható a

Szt.-Antal gyógyszerertárban.

Sátoraljauhely
Széchenyi-tér.

Schunda-féle szab. hirneves

cimbalmok

állandó bizományi raktára

Sátoraljauhely, Erzsébet királyné-utca 18.

Jgen kedvező fizetési módzatok.

A királyhelmecci önk. tűzoltó-egylettől.

6/1913. sz.

Pályázati hirdetmény.

A királyhelmecci önkéntes tűzoltó-egyletnél megüresedett tűzoltó szolgál állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket nállam folyó évi július hó 10 éig nyujtsák be.

Az állás javadalma 50 kor. havi fizetés, egy szoba és konyhából álló lakás, továbbá megfelelő ruházat.

Az állással járó kötelezettség: a tűzoltó őrtanya és szertár, valamint a városháza 3 hivatalos helyisége takarítása és a felszerelések tisztán tartása.

A ki jól kürtől, előnyben részesül.

Királyhelmeccz, 1913. jun. 23.

Hemecsey József
titkár.

Zvolenszky József
főparancsnok.

Zemplén-Ladmócsi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljauhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes

MESZET

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi híd-től pár pereznyre, Ladamóczy községe-től jóval innen van.

Távirati rendeléseket azonnal eszközölünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzünk. Telefon: a telepen Bodrogszerdahely 1, Sátoraljauhelyben 40.

Zemplén-Ladmócsi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.